

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
za vsa leta 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na-
saročbe brez dopolane naročnine se uprava ne ozira.
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana
pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.
Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.)
Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik
konsorcijski lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijska
lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštne-transportni račun št. 652.841.

Izhaja vsaki dan
Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri. ob ponedeljkih ob
9. uri zjutraj.
Posamične številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink)
v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici. Ljubljani, Gorici,
Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani,
Nabrežini, Novemestu itd.
Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica
Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do
4. svečer. — Cene oglašom 16 st. na vrsto petič; poslanice,
smrtnice, javne zavave in domači oglaš po pogodbi.
TELEFON šte. 1157.

Vojna na skrajnem Vztoku.

(Brzobjavne vesti.)

Rusi v severni Koreji.

TOKIO 15. (Reuterjev biro.) Poročajo, da se Rusi umikajo preko reke Tumen ter da se izogajajo bitki v severni Koreji. Potrdila o tem še ni.

Mirovna pogajanja

V Mandžuriji vlada premirje.

PORTSMOUTH 15. (Reuterjev biro.) V resnici vlada v Mandžuriji premirje. Ni verjetno, da pride za časa mirovnih pogajanj do boja. Oba obeh strani se priznava, da bi Japonska pred vsem svetom izgubila svoj ugled, ako maršal Oyama prisli Lineviča do boja, v katerem bi poginilo na tisoče ljudi.

Seja mirovne konference dne 14. t. m.

PORTSMOUTH 15. (Reuterjev biro.) Sato je izdal nastopno oficijelno objavo: Na popoldanski seji konference dne 14. t. m. se je razpravljalo in rešilo drugi in tretji člen japonskih predlogov. Ob 6. uri je bila seja zaključena. Prihodnja seja danes ob 9. uri 30 minut dopoludne.

Car ne odstopi ni ped ozemlja.

PETROGRAD 15. Poročilo, da Witte ne dopisuje naravnost s carjem, ni resnično. Car je odločil, da ne odstopi neli zemlje, šeravno je Witte brzjavil, da je treba razuzati z zasedanjem Sahalina po Japoncih kakor z gotovim dejstvom.

Prva točka pogojev vsprejeta.

PARIZ 15. Specialni dopisnik »Matina« poroča iz Portsmoutha: Potrjuje se domnevanje, da se je točka, o kateri se je v soboto razpravljalo, tikala Koreje. Witte je v nedeljo zvečer poslal Komuri besedilo tega mirovnega pogoja. Zagotavlja se, da je je Komura vsprejel. Na pričetku včerajšnje seje so se pooblaščenici bavili z omenjeno točko, ki so jo vsprejeli konference je potemtakem dosegla svoj prvi pozitivni rezultat.

Nadalje poroča dopisnik »Matina«, da je angleški poslanik v Washingtonu izjavil, da se more Angležka nikakor uplívati na Rusijo in Japonko; vse vesti o posredovanju je vsprejemati z veliko reservo.

PORTSMOUTH 15. Včeraj je bila pričobena nastopna oficijelna objava: Na seji, ki se je vršila včeraj zjutraj, je bila rešena prva točka, ki se tiče Koreje.

Pooblaščenici so potem pričeli razpravljati drugo točko. Ob 1. uri je bila seja odgodjena ter ob 3. uri popoludne zopet otvorjena.

Prva točka, ki je bila vsprejeta, se odgovarja besedilu, kakor so ga bili Ja-

poneci predložili, ampak je bila spremenjena v smislu, da se bolj približuje ruskim narzom.

Dogodki v Rusiji.

Spomenica Pobedonosceva.

PETROGRAD 15. Včeraj je car vsprejel Pobedonosceva, ki mu je izročil neko spomenico.

Car je podpisal manifest.

BEROLIN 15. Iz Portsmoutha so sporočili »Lokal Anzeigerju«: Zvedelo se je iz krogov ruskih odposlancev, da je car v soboto podpisal manifest, ki sklicuje narodni parlament, in ki bo priobčen ob primerni priliki. Manifest je sestavil Pobedonoscev proti svetu členov reskojske stranke.

Brzobjavne vesti.

Sestanek avstrijskega cesarja in angleškega kralja.

ISL 15. Cesar se je ob 3. uri 30 min. popoldne v spremstvu generalnega pobočnika grofa Paza in krilnega pobočnika polkovnika kneza Dietrichsteina s posebnim dvornim vlakom odpeljal do Gmudena nasproti angleškemu kralju, da tamkaj pozdravi kraljevega gosta. Oba vladarja se potem skupaj peljeta v Isl.

ISL 15. Ob 5. uri popoldne sta dospela semkaj angleški kralj Edvard in cesar Fran Josip. Oba vladarja sta bila živahno pozdravljena ter sta se podala v »Hotel Elisabeth«, kjer so ju pričakovali nadvojvoda Fran Salvator, nadvojvodinja Marija Valerija, princesnja Gizela in bavaraka princeza Leopold in Konrad. Na to se je kralj Edvard v spremstvu častnega kavalirja koeza Dietrichsteina peljal na izprehod.

ISL 15. Angleški kralj se je povrnil z izprehoda ob 6. uri in četrt. Malo pred 7. uro je prišel po kralja Edvarda cesar Fran Josip ter sta se skupno podala na diner. Po dnerju je bil cerole, na kar je cesar angleškega kralja spremil v »Hotel Elisabeth«, kjer je ostal eno uro.

Pomiloščenje.

DUNAJ 15. Uradni list je pričobil, da je cesar pomilostil 41 kaznjencev; od teh 5 v Kopru in 3 v Gradišču.

Armenska zarota.

CARIGRAD 15. V Smirni so odkrili veliko armensko zaroto. V armenskih hišah so našli 80 velikih in 48 malih dinamitnih bomb. Mnogo oseb je bilo aretovanih. Radi tega vlada v sultanovi palači izredno razburjenje.

Odkritje spomenika.

TURIN 15. V prisotnosti kraljeve dvojice in ministrov se je danes pri spomeniku

na krimsko vojno vršila s pominska svečanost.

Nameravan atentat na Roosevelta.

LONDON 15. Iz New-Yorka poročajo: Predsednik Roosevelt je neposredno pred svojim odhodom v Wilkesbarre prejel pretilno pismo, da se njegov vlak z d namitcem požene v zrak. Radi tega so bile izdane različne varstvene odredbe.

Rumena mrzlica.

NEW-ORLEANS 15. Rumena mrzlica se čimdale bolj razširja. Danes je bilo prijavljeno 35 novih slučajev. Včeraj je umrlo 12 oseb.

Angleška eskadra odpotovala v baltičsko morje.

LONDON 15. — Eskadra kanala La Manche, obstoječa iz enajst bojnih ladij in osem križarjev je danes zjutraj zapustila Spithead ter odplula v baltičsko morje.

Ljudsko glasovanje na Norvežkem.

KRISTIJANIJA 15. Do danes opoludne je bil znan nastopni izid ljudskega glasovanja glede vprašanja unije: 365.997 oseb je glasovalo z da in 182 z ne. Izid iz 12 okrožij še ni znan.

Dogodki v Makedoniji.

BELIGRAD 15. Iz Monastirja prihajajo vznemirjajoče vesti. Glasom nekega poročila je baje neka močna gršta četa napadla vas Kolandrog ter ubila 16 Srbov; glasom nekega drugega poročila so bolgarski ustaši oplenili srbski samostan Maolaj ter ubili predstojnika.

Ustaja v Jemenu.

CARIGRAD 15. (Uradno). Poveljnik glavne vojske v Jemenu, maršal Feizi paša, je brzjavil iz Manfure, da so turške čete dne 10. t. m. pregnale ustaše iz Mefhaka. Po boju v bližini Sevelkamisa, ki je trajal do večera, so bili ustaši ob velikih izgubah raskropljeni in čete so zavzele Sevelkamisa.

Angleži na perzijsko-beludžiski meji.

TEHERAN 15. (Petr. brz. agentura). Glasom semkaj dospeloga poročila razvijajo Angleži na meji med Perzijo in Beludžista rom živahno delavnost ter nameravajo, kakor se vidi, vzeti v posest strategično važne in dobro z vodo preskrbljene točke Ladia, Dasob in Mirdjavar. Zadejo točko so bili že zasedli, toda morali so jo zopet odstopiti Perziji. Govori se, da hoče Perzija odpozvati komisarja, ki se da podkupiti ter škoduje perzijskim interesom. Angleži hočejo baje na perzijskem ozemlju, ki meji na Beludžistan, napraviti brzobjavno črto.

Nova vlada v Srbiji.

Srbija je prišla koučno do defiativnega ministarstva. Isto je sestavljeno — kakor je bilo pričakovati po izidu volitev v skupščino

— Ne boj se, so, določil sem jim zaamenje, kedaj naj uderejo. Skriti so tu v palači. Sedaj pojmo, pokazi mi pot!

— Počasi, dragi ban, je odgovorila Lukrecija, še ni vse na čistem. Ti poznaš moje pogoje. Jaz jih hočem imeti vse na belem, si jih-li napisal?

— Sem, tu ti je pismo, je rekel Lučenac in izročil Lukreciji zamotano polo.

— Čakaj, da vidim, je-li restako, kakor sem rekla, zaustavila ga je Italijanka, odprla papir in čitala.

— Ali mi ne veruješ, se je nasmehnil Laseko, od kedaj si toliko nezaupna?

— Jaz ne verujem nikomur, ban, ker sem bila stokrat prevarjana. Oprosti mi to, ali v tem ne poznam nobene izjeme. Nu, dobro si napisal, prav tako, kakor sem mislila, sedaj »pojmo«! Lučenac je opisal svoj meč, zataknil si noč za pas, se ogrnil z lahkim plaščem in postavil kapo na čelo. Odišla sta doli po stopnjicah na dvorišče kraljevskega dvora, sateh na vrt, a od tu skozi mala vratica v sosednji vrt gospoda Abacija Prodaniča. Gospod Laseko se je ogledal

— od nezavisnih radikalcev. Ministerski predsednik je visokošolski profesor Stojanović. Nova vlada ne predloži skuščini nikacega programa in opozori le na program, ki ga je nedavno priobčila nezavisno-radikalna stranka. Nova vlada se torej identifikuje se stranko, iz katere je izšla in ki ima večino v zbornici. Ta vlada je torej strogo konstitucionalna. Vprašanje je le, da-li se bo mogla dlje časa držati ta vlada. Večina, ki jo ima na razpolago v skupščini, ni ravno velika. Vse je zavieno torej od vprašanja, da-li je nezavisno-radikalna stranka, na katero jedino je nova vlada naslonila svojo ekzistenco, dovolj homogenna, jedinstvena v mišljenju, zanesljiva in disciplinirana da bo mogla vlada v vsakem slučaju računati na nje vseskupnost? Pred volitvami so se širili številci glasovi, ki so zatrjali, da te stranke ni smatrati kakor resno, ker je sestavljena od samih mladih ljudi, in ker valed tega tudi nima dovolj sposobnih, resnih in izkušenih mož, da bi mogla sestaviti vlado, sposobno za življenje, niti nima mož, ki bi znali stati stranki na čelu s tisto parlamentarno spretnostjo in rutino, ki je potrebna, da stranka zavladuje situacijo tudi v kritičnih momentih.

Če pa členi vlade in voditelji vladne stranke postavijo na laž te črne glasove in neugodne sodbe, ki so jih njih nasprotniki širili pred volitvami, potem ni izključeno, da bo usoda Srbije za dlje časa poverjena tej stranki. To pa še posebno, ker se čujejo glasovi, da tudi v stari Pašćevi, to je prejšnji vladni stranki ne manjka elementov, ki ne bodo hoteli načelao nasprotovati novi vladi.

Program, ki ga je nezavisno-radikalna stranka razglasila pred volitvami v si upšćino je po svojih glavnih zahtevah jako prikupljiv in razodno koncipiran in ne kaže, da ga je pisala roka političnih otrok! Notranja uprava mora postati jednostavneja in se ima zvevilo uradnikov skrčiti. Vršiti se ima stroga kontrola nad njih poslovanjem. Nezavisni radikale zahtevajo gospodarskih šol, ki so v Srbiji še nepoznane. Oni zahtevajo dalje popolno avtonomijo občin in okrožij. Došim so za skrčenje izdatkov za vojsko, pa bo nova vlada absolutno zahtevala potrebni kreditov za spopolnjenje omrežja lokalnih železnic, ker sodi prav in opravičeno, da se tako povzdigne ekonomno stanje v deželi.

Jako važno stališče je zavzela stranka nezavisnih radikalcev ozirom razvnanjo politiko: »Balkan balkanskim narodom! V tem smislu hoče storiti vse možno, da se ojači in uredni Jugoslovanska vzajemnost!

Kakor rečeno: zvoki programa stranke, ki bo v podstavo novi vladi v Srbiji, niso nesimpatični. Če bodo besedam programa

radovedno, ker ni prav vedel, kam ga Lukrecija vodi.

— Kaj todi, je vprašal ban, kam me vodiš todi?

— Molči, je šepnila Italijanka, sedaj boš videl, kam? Za malo trenutkov sta prišla do malih vrat v mestnem zidu, Lukrecija je izvlekla iz nedrji ključ, se ogledala dva-trikrat, in ko ni videla nikogar, je odprla hitro vrata in povlekla za sabo bana Lučenca. Na labno se je pripognila k njemu in mu šepnila:

— Sedaj, ban, so vsi zarotniki v najinih pesteh, pusti vrata odprta, da bodo mogli oložniki na tvoj žvižg udreti semkaj.

— Kaj, zarota se kuje v Prodaničevi hiši, je vprašal Lučenac začujeno. Ta gospod je bil zvesto udan kralju Sigismundu, kako se je nuenkrat zasukal na drugo stran?

— Odkar je nehaj biti ban, se je nasmehnila Italijanka. Ali molči sedaj, da nas ne čuje nikdo. Lukrecija je šla naravnost v Prodaničevo hišo, a za njo ban, čudeči se, kako je Benečanka poznala tu vsako stopinjo. Najprej sta prišla v teman hodnik.

(Pride št.)

PODLISTEK.

274

Prokletstvo.

Epodovinski roman Avgusta Šenoce. — Nadaljeval je dovršil I. E. Tomić.

Prevel M. O.—Š.

— Reči vam moram še, gospoda, se je dvignil Vladko, da to ni nikaka sila, ker s silo se ne veže bratstva, ker iz sile ne nastaja sreča; ali treba, da smo vsi zbrani, da homo močnejši, drugače nas opleni tujinstvo in naš razdor nas izbrše z lica zemlje.

V ta hip se je oglasila vredna stara glava, kanonik Lancelot, ter rekla:

— Da ste nam dobro došli, dragi ljudje od morja. Čuli smo vašo besedo, a srce naše jo je umelo; kar ste rekli, je resnica, a kar je rekel gospod Abacij, je tudi resnica. Jaz mislim, da je tu vsak zanesljiv in da ga ni izdajalec tu. Kralj Tvrđko je očitno javil

svetu, da je sin prave matere cerkve, jaz pravim torej: on je človek našega jezika, jaz sem za Tvrđka.

— Tudi mi vsi smo za Tvrđka! so vsklikali plemiči v en glas in so dvigali svoje sablje v vis. Živelj kralj Tvrđko! Vse plemstvo se je dvignilo ter je jelo podajati roke odposlancem bosanskega kralja. Najbolj pa so stiskali roke Berislavu, ki jim je bil dober znanec. Bilo je govora o tem in onem, povpraševanja o škofu Pavlu, banu Ivanišu in drugih znaneih pri morju, ki se niso smeli povrniti v Slavonijo, ker so bili člani lige ter so se bojevali proti Sigismundu in Mariji.

Ban Lučenac je hodil nemirno po svoji sobi. Pričakoval je Lukrecije, da ga sprovede v gnezdo zarote ter zaloti vse zarotnike. Hkratu je vetopila lepa Benečanka. Stopila je pred bana in ga vprašala:

— Si-li ves pripravil, gospodar?

— Ne skrbi, sem.

— So-li orožniki pripravljeni?

sledila tudi primerna dejanja, potem bo do-
prizešen dokaz, da je ta stranka veliko bolja
nego je bil nje glas pred volitvami. Izlasti
mora iskreno želeli vsaki Slovan, da bi nova
srbska vlada uresničevala princip »Balkan
balkanskim narodom« s tem, da bo strogo
odklanjala tisto varuštvo sovražnikov Slo-
vanstva nad Srbijo, ki je za dobe Obreno-
vičev, izlasti pa pokojnega Milana, vproša-
ščalo Srbijo! Tisto varuštvo, ki mu je bil
glavni namen, da se ne uveljavi princip
»Balkan balkanskim narodom!« Tisto va-
ruštvo, kupljeno za milijone, ki so se lahko-
živno trošili po raznih razkošnih krajih
Evrope, ni dalo da pride do solidarnosti
med Jugoslovani ravno zato, ker ni hotelo,
da bi bili balkanski narodi gospodarji na
Balkanu, marveč je hotelo, da bodi to teren
za gospodarsko in politično eksploatacijo
od strani — sovražnikov balkanskih nar-
odov.

Vsi naj bi bili gospodarji na teh tleh,
le balkanski narodi naj bi bili sužnji na
njih!!

V trojni smeri treba da se gibljejo pri-
zadevanja nove srbske vlade, da uresniči
svoj princip: »Balkan balkanskim nar-
odom!«:

a.) odklanjati je z vso energijo vsako
poskušanje neslovenskih vplivov v notranjo in
vnanjo politiko Srbije; b.) gojiti mora
najboljše in najiskreneje obočaje do
druživ slovenskih balkanskih držav, in
c.) ohranjati si simpatije one
velike države, ki je prelila
reke krvi — ne morda za to, da si
razširi svoj teritorij, ali da bi eksploitala
gospodarski balkanska tla, marveč jedino
in ravno v ta namen, da se enkrat
uresniči princip, ki ga je vspre-
jela nezavisna radikalna stranka
v Srbiji: Balkan balkanskim
narodom!!

To so poti, ki jih mora hoditi Srbija,
ako res hoče priti do veljave — Pije-
monta na Balkanu!

Rusko-japonska vojna.

Trst, dne 15. avgusta 1905.

Japonsko poročilo o vojnem položaju v
Mandžuriji.

Dopisnik londonskega lista »Daily Tele-
graph« poroča iz Moji: Neki častnik, ki se
je povrnil od fronte, je izjavil, da to pot
deževje ni tako dolgo trajalo kakor prej,
vendar je bila vsled enega edinega naliva
dežela poplavljena in spreminjena v velikansko
jezero. Sedaj je dež ponehal. Linevič je
še vedno v nejasnosti o japonskem operacij-
skem načrtu ter neprestano menja svoje dis-
pozicije z namenom, da vara Ojama. (Torej
so tudi Japonci v nejasnem glede ruskega
operacijskega načrta. Op. ured. »Edinosti«).
Vjetoiki izjavljajo, da neprestano brzojavlja
v Petrograd po nove čete, ker da ne more
sedanja vojna silo vzdržati zveze z Vladivo-
stokom. Mnogo čet je baje postal od desnega
na levo krilo ter rabi novih čet, da izpolni
praznine.

Mirovna konferenca.

Podrobnosti iz sobotne seje mirovne
konference.

Iz Londona javljajo: V Portsmouthu je
bilo koncem minolega tedna silno vroče in
oblački mašice so pokrivali zrak.

Na sobotni seji so najprej razpravljali o
javnosti razprav. Dopisnik »Daily Tele-
graph« poroča o tem nastopao:

Po pričetnem pozdravu je Witte izročil
Japoncem pisani odgovor, ki je bil priprav-
ljen za 24 ur. Komura ga je vsprejel z
uljudnim poklonom ter se zahvalil Witteju.
Ob enem se je pa pritožil, ker da razprave
niso popolnoma tajne. Rusi so odgovorili, da
so oni opazili isto glede takih poročil, ki njih
objava ni ugodna za Rusijo.

Tako se nahaja v ameriških listih po-
drobno poročilo, da je Witte najprej posil
Komuro za premirje ter nujno utemeljil to
svojo zahtevo. Odposlanec mikadov da je
obzalovaje odklonil premirje. To je povsem
neresnično, ravno tako neresnično kakor
trditve, da je Witte takoj po vsprejetem ja-
panskim pogojem brzojavil Rotsehildu v Pa-
riz in neki banki v Antwerpen. Witte je
izjavil, da so mušca za Rusijo taka, ver-
jetno glaseča se, a absolutno neresnična
poročila.

Japonski odposlanec so izjavili, da je
komaj možno udušati take govornice.

Na to je Witte izjavil: Ravno iz tega
razloga bi radi neresnično izpodbijali z re-
snično, in tajnost z javnostjo. Večim delom je
bilo vsikdar pomanjkanje javnosti, ki je pro-
vzročalo, da so varoki, ki so doveli do vojne,
delovali dalje, dokler ni bilo prepozno, da
bi se jih odstranilo. Naše sedanje delo je
humanitarno in narodno. Samo radi glasu
človekoljubnosti smo tukaj in svet bi moral
vedeti, kaj da dejamo. Dolgo pač ne bomo
zamogli vsega prikrivati. Jaz glasujem torej
za javnost in zato vsprejemljem na se vso
odgovornost. Mi hočemo igrati z odprtimi
kartami pred vsem svetom.

Vsi c temu pozivu Witteja so Japonci
iz verokov, ki niso znani, zahtevali tajnost
razprav. Witte se je udal po dolgem obotav-
ljanju. Vkljub temu so se o seji priobčila
poročila in v velikih potezah je bilo več po-
ročevalcev obveščanih o teku razprav.

Dopisnik londonskih »Times« poroča iz
Portsmoutha: V soboto ob 3. uri popoldne
so se pooblaščenec zopet sešli. Baron Komura
je Witteju izročil neki odgovor, ki se pa ne
tiče vseh pogojev, ampak samo enega pred-
loga. Rusi so odgovorili, da se njihova pi-
smena nota bavi z vsemi pogoji skupno ter
z vsako zahtevo posebej; Japonci naj torej
na enaki način odgovore, preden se prično
ustmene razprave.

Rusi so zopet popustili. Ker se je usela
razprava, potem ko so Japonci pretresli ru-
ski odgovor, se iz tega sklepa, da Japonci
ne smatrajo svojih prvotnih zahtev kakor
ultimatum. Tak sklep ni pa zanesljiv. V
resnici se zamore iz tega sklepati, da niso
Rusi in Japonci prišli do sedaj v nobeni
točki do jedra vprašanja. Vsa debata se je
vršila le o formalnih stvareh. O kateri točki
da so se pogajali, ni znano. Pogoj, o kate-
rem se je razpravljalo, ni bil ni odobren, ni
odklonjen.

Japonci imajo očitno pri tem določo-
načrt, vendar se o njih razlogih zamore le
domnevati. Sodi se, da hočejo iz enega ali
drugega vzroka pridobivati časa. Kakor je
znano, imajo Japonci bolj omejena poobla-
stila, nego-li Rusi. Zato morajo o vseh važ-
nih točkah vprašati še le v Tokiju, dočim
Witteju tega ni treba. Da so japonski poob-
laščenec ruski odgovor šifrirali (pisali s taj-
nimi črkami), brzojavili v Tokijo, tamkaj
razšifrirali in prejeli odgovor iz Tokija, po-
tem ko ga je cesar s svojimi ministri odobril,
ta odgovor v Ameriki zopet razšifrirali, zato
je bil čas med 10. uro popoldne in 3. uro
popoldne očitno prekratek.

Sodi se, da se Japonci delajo, kakor da
bi razpravljali in vzdržali v teku konferenco,
dokler ne dospejo izstrukeje iz Tokija.

Drugo mnenje je, da hočejo Japonci
konferenco zavleči, dokler pride nova odlo-
čitev na mandžurskem bojišču. Rusi pa iz-
javljajo temu nasproti: »Naj se zgodi na
bojišču kar koli, naj se dogodijo kakoršne-
koli katastrofe, gotovih zahtev ne vsprejmemo
nikdar«.

Dopisnik izjavlja konečno, da vlada v
Portsmouthu tudi mnenje, da je konferenca
prezgodaj sklicana, in da ni nobena stranka
sedaj še pripravljena na mir, tako da je
nada na mir po sodbi dobro obveščanih
krogov še zelo daleč.

Predlogi Witteja.

List »Echo de Paris« poroča iz Petro-
grada: Neka oseba, ki je v zvezah z dvo-
rom, je zagotovila, da Witte ne odkloni for-
malno japonskih pogojev, ampak da bo stav-
il vrsto protipredlogov ter da poda izjavo,
da je Rusija sicer zadobila udarcev, toda
poražena ni in zamore nadaljevati vojno.

Witte re more vsprejeti ni plačanja
vojne odškodnine, ni odstopa kaknega ozem-
lja, pristal bi pa, da Rusija zamenja otok
Sabalin z delom Mandžurije med Amurjem
in Sibirijo, ter da odstopi Japonski vztočno
kitajsko železnico.

Razun tega bo predlagal, da dovoli Ja-
panski kompenzacija za vojne stroške, na
način, da se Japonski prepuste carine. Šalep
miru je torej možen, ako Japonska res želi
sprave.

Angleška poročila o položaju.

Dopisnik londonske »Morning Post« po-
roča: Na štiriurni seji minole sobote so raz-
pravljali o vzrokih vojne in o bodočnosti
Koreje. Rusija noče dopustiti, da bi Japonska
imela protektorat nad Korejo, vendar
hoče v tem oziru dati Japonski neke konces-
sije. Koreja ne spada med glavne zahteve
Japonske, katerih noče Rusija priznati. Kri-
tični točki sta temveč vojna odškodnina in
odst. p. zemljišč. Ako bodo ruski poobla-

ščenci vstrajali pri svojem sedanjem vedenju
in sklepu, da ne plačajo ni vojne odškod-
nine, ni da odstopijo ozemlje, potem je nada
za mir prazna.

Omejitev ruskega brodivja v vztočni
Aziji ni nikak pogoj, ki bi ga Japonska ne
zamogla opustiti. Ta pogoj je vzbudil veli-
kansko ogorčenje v Portsmouthu in v Pe-
trogradu. Ni torej povsem neverjetno, da je
Japonska stavila to zahtevo samo radi tega,
da navstane ogorčenje, in da bodo Rusi mi-
slili, da so dosegli kako zmago, ako se Ja-
panska odreče tej težki.

Japonska poročila v teku razprav.

Londonski »Daily Telegraph« je izvedel
iz Tokija, da so poročila iz Portsmoutha v
nesoglasju. Dopisnik »Kokumina« pravi, da
je vsa verjetnost za mir. Dopisnik lista
»Asahi« poroča, da je Rusija pripravljena
plačati raje več denarja, nego pa odstopiti
kaj ozemlja. Vse se nahaja v dvomu in na-
petost je velika. Skoraj vsi člani sveta starih
državnikov se nahajajo v glavnem mestu.

Zbrano je tudi osobje odposlanstev.
Uradniki vnanjega urada so do pozne noči
na svojih mestih. Mejtem sili armada v Man-
džuriji, nej se zopet prične z operacijami, in
Ojama želi izvršiti svoj operacijski načrt. V
minolem tednu je bilo nekoliko spopadov.
Japonci, od generala do prostaka, so navdu-
šeni, da jih je težko zadrževati.

(Čudno. Zdaj kar naenkrat tako navdu-
šenje. Zdaj, ko se morejo nekako sklicevati
na mirovna pogajanja. Ali od Mukdena do
začetka mirovne konference je minolo celih
5 mesecev, ne da bi bil Ojama izkoristil to
velikansko navdušenje in koval iz njega —
zmage. Po tišini, ki je vladala ves ta čas —
izvzemši praske med sprednjimi stražami —
na bojišču in po — japončinskih listih bi
bilo soditi poprej, da je Ojama še precej
lahko zadrževal tisto velikansko navdušenje
svojih generalov in prostakov! Op. ured.
»Edinosti«).

Vojna ali mir?

Iz Godzjadana v Mandžuriji so dne 8.
t. m. sporočili petrograiskemu listu »Novoje
Vremja«: Splošni položaj je deloma podoben
konečnemu trenutku rusko-turške vojne, ko
se nam je zabranilo iti v Carigrad. Sedaj
predstavljajo vse tri ruske armade znatno
silo, katere si Japonci ne upajo napasti, ker
bi mogli hkratu izgubiti vse, kar so dosegli.
Ta ruska sila se je izveščala po neverjetnih
naporih tekom enega leta, v katerem se je
Kuropatkin izogibal vsaki odločilni bitki z
Japonci. Stari rezervisti, ki so že pozabili
vso disciplino, so postali jekleni vojaki. —
In sedaj, v tem trenutku, vznemirjen vsled
poraza R železvenskega, ponuja Roosevelt
svoje posredovanje. Dal Bog, da konferenca
v Portsmouthu ne bi postala slična oni v
Berolinu.

Transvalska vojna Angležke je trajala
tri leta. Prve dve leti sta bili za Angleže
nesrečni, da, celo sramotni. Angleži so talez-
tiranega vrhnega poveljnika Rooberta za zame-
njali s surovim Kitchenerjem, ki je sijajno
dovršil vojno. Ako bi bili Angleži po prvem
letu vojna, za časa nesreč in škandalov, opu-
stili nadaljevanje boja — tedaj bi bili na
vseh koncih in krajih sveta doživeli nečuv-
polom. Pomisliti je treba, kar pravi Anglež:
da tisti izgubi, ki popusti igro.

Dogodki na Ruskem.

Parizkemu »Tempsu« so sporočili iz
Petrograda, da se bo v prihodnjem tednu
višlo novo posvetovanje, na katerem stari
car definitivni sklep glede ustave ter določi,
da se ustavni manifest proglasi dne 22.
avgusta t. l., na obletnico krsta prestolona-
slednika.

List »Rus« je izvedel, da specialna
vprašanja še niso rešena, to je: volilni cen-
zus, volitev oziroma imenovanje predsednika
državne dume in pa vprašanje, je-li predla-
gati carju samo glesovanje večine?!

Avstro-ogrška in srbska trgovin- ska pogodba.

Beligradska »Štampa« je priobčila po-
goje, na temelju katerih je Avstro-Ogrska
pripravna skleniti trgovinsko pogodbo s
Srbijo. Ti pogoji so nastopai: 1) Avstro-
Ogrska ni naklonjena skleniti veterinarske
konvencije. 2) Glede izvažanja živine vsake
vrste je Avstro-Ogrska pripravljena sporazu-
meti se s Srbijo na temelju določenege šta-
vila, to je, določi se, koliko glav živine
vsake vrste da sme Srbija na leto uvoziti v
Avstrijo. 3) Glede uvažanja žita iz Srbije ne

pojde Avstro-Ogrska pod svojo minimalno
carino (K 6.30 po kvintalu). 4) Trgovinska
pogodba bo na temelju predstojenih pogojev
tarifna pogodba. »Štampa« označa te pogoje
avstro-ogrške monarhije kakor zmago avstro-
ogrskih agrarcev, in meni, da so s tem oško-
dovani trgovinski interesi Ogrske in uničeni
oni ogrski trgi, ki žive od izvozne trgovine
Srbije. Ako Avstro-Ogrska popolnoma ne
spremeni svojih pogojev, se Srbija uravna
brez pogodbe ter bo morala za svoj izvoz
živine in svoje poljske pridelke iskati drugih
trgov.

Češki socialisti v Brnu za češke šole.

Iz Brna javljajo: V vrtu »Delničnega
doma« se je minoli četrtek vršil shod, ki ga
je sklical eksekutivni odbor I. volil. okraja.
Razpravljali so o kulturnih in logah
socialne demokracije in o spopolnjenju čeških
šol na Moravskem. Poročevalci: tajnik Vaněk
in delavski uredniki Spera, Tusar in Stejskal
so izjavili, da češki socialni demokratje mo-
rajo pošiljati svoje otroke v
češke šole ter da ostro abso-
jajo nemoralno, sistematično
agitacijo mestnega županstva,
kiloovi češke otroke za nemške
šole.

Po principu, ki nam je vsikdar vodilen,
da namreč tudi političnemu nasprotniku izre-
kamo priznanje, čim se je potegnil za dobro
in pravično stvar, beležimo z zadoščenjem
tudi ta čin češke socialne demokracije.
Mnogokrat smo žuli v prejšnjih dobah spo-
čitanje o socialne demokracije, češ, da je
krivičao to, če hočejo »narodnjaki« nekako
izobčati socialno demokracijo iz narodove
skupnosti. Nu, češki socialni demokratje v
Brnu so pokazali somišljenikom pravo pct.
po kateri morejo definitivno onemogočiti vsaki
eventuelni poskus izobčevanja. Če bo naša
socialna demokracija postopala po tem brn-
skem izgledu, če bo nastopala očitno za na-
ravne pravice svojega lastnega naroda, potem
jej nikdo ne bo mogel odrekati popolnega d-
movinstva v tem narodu. Socialni demokratje
bodo tvorili pač posebno politično skupino,
ki bo tla boj z drugimi političnimi stran-
kami, ali vedno kakor pravoveljavnja organi-
zacija v okvirju naroda z vsemi pravicami,
da enako drugim organizacijam skušajo uve-
ljavljati svoja načela.

Peti splošni katoliški avstrijski shod.

Meseca novembra tekočega leta se bo
na Dunaju vršil splošni katoliški shod, za
katsrega se delajo že priprave. Dunajski
»Vaterland« poroča, da so sklicatelji shoda
poslali papežu adresso, v kateri so podali
razloge, zakaj da skličejo katoliški shod ter
so zaprosili apostolskega blagoslova. Odbor
za katoliški shod pravi v tej adresi: Minolo
je že mnogo let, odkar so bili avstrijski
katoliki zadajkrat zbrani na skupnem po-
svetovanju. Ravno v sedanjem času je
potrebno, da se vsi verni sinovi cerkve
združijo v skupno postopanje proti neprija-
telju, ki napada cerkev, javno in tajno. Že
dolgo vsto let se izlasti iz krogov inteli-
gence razasča tudi mej delavstvo in me-
niže sloje prebivalstva bojni klic »Proč od
Rima«. Ponovno že se je v javnih listih
zasramoval najsvetejši zakrament in javno se
agudra proti nerszdruženju katoliškega za-
kona. Da bi se onemogočilo kristjansko
vzgajanje otrok, se je letos ustanovilo
društvo: »Svobodna šola«; in končno zlo-
rabljajo večkrat ljudski zastopniki svojo
imuniteto in svobodo govora, da nekaznjeno
napadajo cerkev, njene nauke in njene slu-
žabnike. V očigled tem nevarnostim je
odbor za katoliški shod, v soglasju s škofi,
sklenil prazati katolike Avstrije na peti
splošni katoliški shod, ki se bo vršil meseca
novembra na Dunaju.

Drobne politične vesti.

Cesar na vojaških vajah na
Tirolskem. Z Dunaja javljajo: Povo-
dom vojaških vaj na Tirolskem, obišče cesar
tudi Bolcau, kamor dospe dne 27. t. m. Ce-
sar se ustavi v mestu do poludne, prisostvo-
val bo maši v župni cerkvi, delil avdienco
ter pregledal mesto. Popoldne bo nadaljeval
vožnjo v Mendolo in Romeno.

Domače vesti.

»Slovenec«, »političen list za slo-
venski narod«, ki ima v svojem programu
ne le odrešenje našega naroda v narodnem

in materijalnem obziru, marveč tudi izveličanje istega, pripominja na neko našo apostrofo na »ljubljanke kroge«:

»Edinost« tudi ob tej priložnosti mora pokazati svojo nevednost, ki postaja smešna, kadar se ji pridružuje zlobnost. — In potem: »Na to odgovarjamo, da poslanec »Slovenske zveze« pri junktumu niso imenovali Trsta za sedež italijanskega vseučilišča. »Edinosti« se nekaj sanja. Naj molči o stvari, kateri ona ni še nič koristila in bi ji utegnila v svoji klepetavi omejenosti samo škodovati.«

In list, ki tako piše in zavija, se potem še škandalizira nad surovostjo kakoga ljubljanskega tovariša, če ga obsiplje s psovkami »la jezuit«, »falotki« in »barabski«! S tako pisavo nas gospodje okolo »Slovenca« gotovo ne prepričajo. Sicer pa izjavljamo, da se ne bomo izogibali nobeni polemiki. Na tako pisavo pa, kakor jo rabi »Slovenec« ne odgovarjamo, ker bi ne bilo združljivo z dostojanstvom in častjo našega lista...!

Le eno pripombo. »Slovenec« pravi, da se »Edinosti« nekaj sanja. Mi pa verujemo »Slovenca«, da on ni sanjal, ampak da je ravnal ob polni zavesti, torej — mala fides, ko se usiljuje poslanec za branitelja, ko jih »Edinost« ni napala.

Tržaški odbor za organizacijo udeležbe na slavnosti odkritja Prešernovega spomenika v Ljubljani pozivlja naša društva, naj nemudoma zapričejo z agitacijo za udeležbo. Za pojasnila naj se obračajo do predsednika g. dra. Edvarda Slavíka ali do tajnika, g. Frana Kravosa (oba v »Narodnem domu«). V večerajši vesti o konstituiranju tega odbora je izostalo ime g. Josipa Rože, ki je tudi izvoljen odbornikom.

Slavnost odkritja Prešernovega spomenika. Spored slavnostnih prireditev povodom odkritja Prešernovega spomenika dne 10. septembra 1905. v Ljubljani.

Ob 10. uri dopoldne se zbera društva in odposlanstva pred »Narodnim domom«.

Ob polu 11. uri dopoldne odkorakajo društva in odposlanstva v določenem redu po Franci Jožefovi cesti in Prešernovih ulicah na slavnostni prostor, kjer ob 11. uri dopoldne zapoje ljubljanska pevska društva pod vodstvom koncertnega vođe profesorja Maceja Hubada Ant. Nedžadovo kantato »Slava Prešernu«.

Po kantati to govori člen odbora, dr. Ivan Tavčar slavnostni govor, nakar se odkrije spomenik.

Nato se bodo vrtili go o i slovenskih odposlancev.

Končno prevzame, po odboru pozvan župan Ivan Hribar spomenik v last in varstvo mestne občine ljubljanske in pevska društva zapoje po Kamili Mašku uglasbeno Prešerno o pesem »Strunam«.

Društva in korporacije odkorakajo potem v poklonstvenem pohodu mimo spomenika po Sv. Petra cesti, čez jubilejski most, po Kopitarjevih ulicah, Vodnikovem trgu mimo Vodnikovega spomenika, čez Mestni, Stari trg in Sv. Jakoba trg, po Trubarjevih ulicah, po Bregu čez Turjaški trg, po Gospoških ulicah, po iztočni in severni strani Kongresnega trga, po Šelenburgovih ulicah, po Kastljevih ulicah mimo Valvazorjevega spomenika in po Bleiweissovi cesti pred »Narodni dom«.

Ob 7. uri zvečer: komarsi v »Narodnem domu«, hotelu »Ilirija«, hotelu »Lloyd« in v gostilnici »pri Novem svetu«.

V Ljubljani, meseca avgusta 1905.

Odbor za postavljenje »Prešernovega spomenika«.

C. in kr. poletna eskadra, ki se sedaj nahaja na Raki, pride najbrž dne 17. t. m. zjutraj na naše pristanišče.

S pokopališča pri sv. Ani. Od sv. Marije Magdalene spodnje nam pišejo: Kamnosek I. P. je po naročilu dotične rodbine napravil spomenik na nekem grobu. Rodbina ni imela kaj prigovarjati izvršenemu delu, dokler je ni začel na grobu hujskati neki znani svečenik došli iz Istre in imenovani od ultraliberalne italijanske camorre, da si je gotovo tudi v Trstu dovolj svečnikov, ki bili vredni tistega mesta na pokopališču. Je pač to ljubljenec po sreči camorre.

Mi ne bi omenjali tega dogodka, ako bi oni svečenik, ki toliko rad kritikuje tuje pragove, delal se svojo metlo tudi pred lastnim pragom. Gledal naj bi raje, da bi primerneje vrtil svojo službo — tako da bo

ustrezal verskim potrebam ljudstva in da bo koristnejše za cerkev in vero.

K njegovim propovedim v cerkvi na pokopališču ob nedeljah po 8. uri zahaja — z malimi izjemami — le domače, torej slovensko ljudstvo. Kakor pa da se ni dovolj absurdnosti v tem, da propoveduje temu ljudstvu v jeziku, ki ni materini jezik poslušalcev, govori rečeni propovednik v tako — »visoki italijanščini«, da je jednostavno iluzorno in brez koristi vse njegovo propovedovanje. Mi smo čuli celo tudi tržaške Italijane, ki so rekli, da težko umejo tega človeka. Kako naj bi ga umelo potem naše domače ljudstvo, ki pozna nekoliko le tisto tržaško italijanščino?! Torej, dragi gospod kritikovalci ptujih pragov, skrbite torej najprej, da bo vse lepo v redu pred vašim lastnim pragom!

Cesarjev rojstni dan. Veteransko doporno društvo nas prosi, naj objavimo, da priredi na predvečer cesarjevega rojstnega dne slovesen obhod po mestu. Društvo vabi člene, prijatelje in patrijotične kroge v obče, da se mu pridružijo. Zbirališče bo pred društvenimi prostori: Largo Santorio števil. 4.

Sneg na Koroškem in Kranjskem. V soboto zjutraj je sneg pobelil vrhove koroških planin in se je temperatura znižala na 10 stopinj R.

Tudi po gorah nad Kranjsko goro je zapadel sneg zelo nizko.

Slovenska zmaga v Slov. Gradcu. Na volitvi v okrajni zastop iz vešposresta so večeraj zmagali Slovenci. Ker je tudi v kmetskih občinah zmaga gotova, bo večina v okrajnem zastopu slovenska. (Do sedaj je bila v tem zastopu menda enakost med slovenskimi in nemškimi glasovi).

Razveljavljene občinske volitve. Iz Celja poročajo, da so razveljavljene občinske volitve na Teharjih. Razlog je, ker ni bil imenik na ogled štiri tedne. Upati je, da tudi na bodočih volitvah zmagajo Slovenci.

Tudi ormoške volitve so bile razveljavljene iz istih vzrokov, kakor one na Teharjih.

Nečuvano! Rozalija Piščanc, stanujoča v Rojanu št. 223, je sinoči ob 9. uri in tričetrt rodila dete m štega spola. Ob 11. uri in četrt, to je poldrugo uro po poroju, se je pa stanje porodnice tako poslabšalo, da je babica vsa v skrbi poslala poročni nega moža Justa Piščanca, naj gre hitro po zdravnika. Mož je šel, a ker se v istej pozni uri ni vedel kam drugam obrniti, je šel na zdravniško postajo. Tam je prosil zdravniške pomoči in povedal, kaj da je ženi.

Zdravnik pa — in to je ravno nečuvano — je odgovoril, da ne gre, ker je — predakč.

Znano nam je, da društvo »Società della Polambulanza e Guardia medica« dobiva precejšnjo letno podporo iz občinske blagajne, a znano nam je tudi, da so tudi Rojančanje — tudi če stanujejo pri Piščancih — tržišti občinarji in da torej i oni prispevajo k tej podpori. Zato se nam pa zdi nečuvano, da zdravnik tega društva odreče svojo pomoč — posebno pa še v slučaju, kjer je ta pomoč najnujnejša — bolnemu človeku iz tega edinega vzroka, ker ta stanuje predaleč.

Just Piščanc se tedaj ni vedel kam obrniti. K sreči je dobil človeka, ki mu je svetoval, naj gre na pomožno postajo društva »Igea«. In res je tamošnji zdravnik šel s Piščancem, čeravno je bilo njemu še dalje, nego pa onemu se zdravniške postaje.

Društvene vesti in zabave.

Telovadno društvo »Solčanski Sokol« priredi dne 20. avgusta t. l. svojo veselico v Grgarju s sledečim vspeedom:

1. I. Aljaž: »Triglav moj dom«, poje pevsko bralno društvo »Orel« iz Trnova. 2. P. Hug. Sattner: »Veseli zbor«, poje Sokolski pevski zbor iz Solkana. 3. Vikt. Parma: »Čolnška« mešan zbor, poje Čepovanski pevski zbor. 4. H. Vogrič: »Pomladni cvetmaz«, svira tamburaško društvo »Vila« iz Čepovana. 5. *.: »Na straži«, poje pevskobralno društvo »Orel« iz Trnova. 6. Ant. Förster: »Domovina«, poje Čepovanski pevski zbor. 7. V. G. Brož: »V sladki sanji«, val., svira tamb. društvo »Vila« iz Čepovana. 8. Iv. pl. Zajc: »Hrvatice«, poje Sokolski pevski zbor iz Solkana. 9. Telovadba: a) proste vaje, b) vaje na crodju, izvaja »Solčanski Sokol«.

Po telovadbi ples. Veselica prične točno ob 3. uri popoldne. Odhod Sokolov iz Solkana ob 1. uri pop. Ob nastopu Sokolov in k plesu bo svirala Sokolska godba iz Prvačine. Vstopniza na veselico 40 stot., k plesu v venčih 6 kom. 1 krono. — Na obilno udeležbo uljudno vabi

ODBOR.

Shod »Zaveze jugoslovanskih učiteljskih društev« v Pull. Iz Pule poročajo, da je bil shod mnogoštevilno obiskan. V neželjo je imel upravni odbor »Zaveze« svoje zaupno pravečovanje. Včeraj je bilo posvetovanje delegatov. Danes se vrši pa glavno zborovanje.

Društvo »Naprej« v Dornbergu priredi dne 3. septembra veselico z veliko narodno igro in plesom.

Slavna bližnja društva so naprošena, naj ne uprizore isti dan nikakih veselice. Podrobnosti in program se objavi pravočasno.

Koledar in vreme. Danes: Rok, spoznavalec; Branislav; Nemira. Jutri: Liberat, opat; Davarad; Mjda. Temperatura: ob 2. uri popoldne + 25° Celsius. Vreme: lepo.

Razne vesti.

Potres v Macao. Iz Hongkonga poroča Reuterjev biró, da je bilo m'no lo soboto v Macao skozi devet ur neprestalo čuti potrese, dva sta trajala celo po več časa. Javni parki so bili polni ljudi. Kitajski duhovniki prorokujejo pogia mesta Macao Parniki, ki odhajajo v Hongkong, so napolnjeni z begunci. Tudi v Hongkongu je bilo čuti labke sunke. — Macao je portugiška kolonija v vzhodni Aziji ob ustju Tigrove reke, 104 kilometre južno vzhodno od Kantonu in 60 kilometrov južno-zapadno od Hongkonga. Nekaj je bilo mesto Macao sred šče vzhodnosizijske trgovine.

Kultura v telovadstvu.

I. Slovenski »Sokol«.

Ako se oziramo nazaj na težavno pot, ki jo je imelo hoditi slovensko Sokolstvo, potem nas mora navdajati čut pravega ponosa. Dosegli smo lep cilj: pod sokolsko zastavo se je zbrala mnogoštevilna četa! Zadnji vsokolski izlet v Ljubljano nam je pokazal zopet, koli velikega dela se raduje našo telovadko življenje.

Ali, čim širši postajajo krogi k slovenski telovadbi, tem večja postaja tudi nevarnost, da bi prvotna telovadska misel ne prodirala z jednako močjo, istotako, kakor vrelec topline iz tal izgubija v dalji na svoji moči. Tu prihajajo druge misli, želje in nade, ki križajo našo misel. Mari ne doživljamo vsakega dne, da sport v različnih oblikah škoduje udom slov. telovadba?

Tu pa velja, da nacionalni misli telovadte pridružujemo vedno novih močij, da ne počivamo in ne mirujemo, ampak neprestano moramo stati na straži z vedno ponovljeno energijo, da to, kar je vzrastlo ponosno veliko in močno tudi silno — ostane! To naj si dobro zapomnijo načelniki, vaditelji in predtelovadei, ker oni so prvobornitelji Sokolstva! In njihova dolžnost, je skrb za obstanek in procvit istega!

II. Dviganje naše narodne kulture.

In vendar je gotovo, da skozi življenje našega naroda šepče nekaj tajinstvenega, neko šepetanje zahteve, že je nade in pričakovanja — nekaj, kar se poraja iz hrepenenja po višjem! Iz vsah pridobitev na pčteh našega življenja, polnih skrbi in truda, bi se radi povzdignili v svitljeje višave, do čisteje radosti. Reči moremo da nas in naše narodno življenje vabi nov dan k novim obrežjem življenja.

Ako je rekel Paul de Lagarde, da je v sramoto za njih, ki nshajajo boja le tar, kjer diši po prahu in lete kroglje, pa moramo mi še doživeti, da poezijo boja, željo po moči, ki vzbuja v nas nado in glorio boja, nshajamo daleč od krvav h bojišč, na bojnih prostorih — kulture, kjer zmaguje plemenitost nad brutalnostjo, čednost nad umazanostjo, zdravo nad bolnim, letota nad grdobno, večnost nad začasnostjo. Naš čas je spopolnjen od tega boja — torej je tudi nada do zmage.

Moramo-li naštevati vse te kulturne boje in zmage? Ako hočemo spoznati povzdiganje naše kulture, zadostuje, da navedemo nekatere ustanove in organizacije, okolo katerih se zbira prizadevanje po pridobivanju omike. To so narodne čitalnice, koncerti, šole, večeri s predavanji, šolske predstave, zbirališča trgovatva, zbirke umetnosti, narodne igre, boj proti alkoholizmu in tuberkulzi itd. Vse te ustanove in organizacije, stremenje navzgori, so v službi kulturne ideje.

(Pride se.)

Zadnje brzojavne vesti.

Srbska skupščina.

BELIGRAD 15. Na večerajnji seji skupščine je ministereki predsednik Stojanović izjavil, da bo vlada v smislu programa samostojno-radikalne stranke vedela vladne posele in publični program delovanja pri občia skupščini ša le na jesso.

Na mesto Mike Popovića je bil drugim podpredsednikom izvoljen Milovan Lazarević člen samostojno-radikalne stranke.

BELIGRAD 15. Nacionalisti in liberalci so osnovali skupen klub. Predsednikom je bil izvoljen Ribarac, podpredsednikom Velikov.

Jesenski manevri nemške flote.

KIEL 15. Jesenski manevri brodevoja prično glas m ukaza cesarjevega ša le dne 6. septembra in se bodo zvršili dne 15. septembra. Akt vna bojna flota odpluje dne 28. avg. v Severno morje. Načelnik kabineta mornarice baron Senden-Bran se u teležij jesenskih manevrov.

Alojzija Galberti

Naslednik: Fr. Hitty

TRST ul. Barriera vecchia št. 13.

Zaloga tu- in inozemskega blaga za moške obleke

Perilo. Platenina. Zefir. Perkal.

Izbor drobnarij.

Sprejema naročbe za obleke.

Tovarna pohištva Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. R (lastna hiša).

ZALOGA:

PIAZZA ROSARIO (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nobene konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko

Mizarska zadruga v Gorici (Solkan)

tovarna pohištva s strojevnim obratom
priporoča slavnemu občinstvu svojo

zalogo pohištva

prej ANTON ČERNIGOJ

via dei Retteri št. 1 (Rosario) - v Trstu - tik cerkve Sv. Petra v hiši Marenzi

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Pohištvo izdeluje se solidno, trpežno in lično, in sicer samo iz lesa, posuščenega v tovarniški sušilnici s temperaturo 60 stopinj.

Vsaka konkurenca je izključena. Album pohištva pošlja se brezplačno.

Prodaja se tudi na mesečne obroke.

Zastopstva v: TRSTU, ŠPLJITU in ALEKSANDRIJI (ORJENT).

Natakar več slovenskega, laškega in nemškega jezika želi vstopiti v službo v kaki restavraciji ali v kavarni. — Ponudbe na upravo »Edinosti«.

Vdovec srednjih let, brez otrok, c. kr. služabnik, ima tudi nekaj kapitala, se želi poročiti s pridno žensko. — Ponudbe naj se pošljejo »Central poste restante Trieste« pod šifro »Čopič«.

Najbolje vinske stiskalnice in mastilnice se dobivajo pri Živie i dr., trgovinska ulica št. 2.

Hiša z 2 stanovanji obstoječe iz 2 sob in kuhinje, velikim prostorom za drva in nekoliko vrtom ter vodo je na prodaj. — Naslov se izve v »Gostilni Trošte« nad rojansko cerkvijo.

Na prodaj je voz ali takozvana žardinjera v dobrem stanu in po nizki ceni pri Franu Meden v Sv. Križu pri Nabrežini.

„Ne kliči vruga!“ Izvirna saloigra v enem dejanju je ravnokar izšla, ter se vdobiva po 50 st., po pošti 10 st. več pri spisatelju in založniku **Jaki Štoka**, Trst, ulica Giorgio Galatti 18.

„Morana“ se zove tekočina ki je edini preparat za pokončanje sten in drugih hišnih živali. Škodljiva ni ne zdravju, niti predmetom. Dobiva se v mirodilnici ulica Farneto št. 33.

10.000 hektolitrov vinskih sodov v vsaki velikosti od 5—70 hektolitrov prodaja po jako zmernih cenah tvrdka **Alex. Breyer i sinovi, Krizevac**.

Gramofon pripraven za kako gostilno se prodaja po ceni. — Naslov pri upravi »Edinosti«.

Mladić vješt komptuarskim poslovima govori hrvatski, njemački i talijanski, traži mjesto. Naslov kot uprave »Edinosti«.

Lepa nova hiša z dvema stanovanjama po 1 sobo in kuhinjo ter nekoliko vrtom je na prodaj. Naslov pove »Gostilna Trošte« nad rojansko cerkvijo.

Gostilna na jako lepem kraju v mestu, ki jako dobro vsepa se prodaja z bogatim inventarjem. Naslov pri upr. »Ed.«

Pisarna
dr. a J. Abram in O. Rybař
se preseli
dne 16. avgusta l. 1905
v ulico Campanile št. 11
(Trg Ponteroso).

Stavbinski materijal
kakor korce, vsakovrstno opeko, pesek, apno, živo in ugašeno, se dobiva po najnižjih cenah, da se ni bati konkurence, pri tvrdki

Belli & Corsi
ulica Economo št. 12 (stari mlin).

Zaloga
izvozno-marčne (Export-Märzen) in vležane (Lager) pive
v sodčkih in v boteljkah, kakor tudi kvasa
iz tovarne **Bratov Reininghaus Steinfeld** pri Gradcu.
Zaloga **Mattonijeve Giesshübler** vedno sveže kisle vode po zmernih cenah pri
ANTONU DEJAK junior
TRST
Via degli Artisti šte. 10.

Narodni kolek je vdobiti pri upravi „Edinosti“

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON
TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5
NEBLOVANJE PO NAJMODERNEJSIH TABTEVAB
KATALOGI BREZPLACNO.

KONSTANTIN RUBINIK
Prodajalnica mrežic, Ulica Stadion 3.
Sprejema prekladanje in čiščenje svetilk na plin ob času selitve. Neprekosljivo plinove mrežice. — Vsakovrstni pripadki za razsvetljavo. — Narečbe za popolno čiščenje stanovanj.

! Najvgodnejši pogoji !
za zavarovanje.

EDINA zavarovalna družba ki ima slovenskega

Prva češka na življenje
družba za zavarovanje dela. Družba glavna k 2.000.000.

glavnega zastopnika v Trstu
Zavaruje na življenje in na dolodke — na vse načine po zelo rizkih postavkih
Natančnejša pojasnila daja
glavno zastopstvo za slovenske dežel
v Trstu, ulica Torre Bianca št. 21 l. nd.
in njegova okrajna zastopstva v vseh mestih in v večjih krajih.

Tržaškim Slovanom!
Podpisani ima čast javljati častitim tržaškim Slovanom, da je prevzel v svojo last obče poznano
kavarno „UNIVERSO“
nahajajočo se na trgu pred veliko vojašnico (na desni strani »Narodnega doma«). — Ta kavarna bo povsem na novo urejena. Na razpolago slav. občinstvu je moja kavarna preškrbljena z vsem, kar spada v kavarnarsko stroko in sicer vse najboljše kakovosti. Že sedaj imam vsakovrstnih slovanskih časnikov, a bom istih naročil še, ako bodo moji častiti gosti to zahtevali.
Priporoča se udani **FRAN BOJČ, kavarnar.**

Za bolne na želodec.
Vsakemu, kateri si nakopje želodčne bolezni s prehlajenjem ali s prenapolnjenjem želodca, vžvaje pomakljivi, težko prebavni, prevročih ali premrzlih jedil, z nerednim življenjem kakor n. pr. želodčni katar, želodčni katar, želodčne bolečine, težko prebavljanje ali zasiljenje priporoča se dobro domače zdravilo, katerega izvrstno zdravilno delovanje je že izza več let prekušeno. To zdravilo je
Hubert Ullrich-ovo zeliščno vino.
To zeliščno vino je sestavljeno od izvrstnih, zdravilno močnih zelišč in dobrih vinom, jači in oživilja c prebavni sistem človeka. Zeliščno vino odstranjuje vse nerednosti v krvnih ceveh in daje vspešno novo napravo zdrave krvi.
S pravčasno porabo zeliščnega vina zamore se odpraviti želodčne slabosti že v kali. Ne smemo tedaj pozabiti, dati prednost porabi tega vina pred vsemi ostrimi, ter zdravju škodljivimi razjedljivimi sredstvi. Vsi pojavi kakor: glavobol, riganje, rezavica, napenjanje, slabosti z bruhanjem, kateri se pri dolgotrajnih (zastarelih) bolečinah, na želodec tako radi pojavljajo, odstranjajo se čisto že po enkratnem pitju tega vina.
Zapiranje človeške potrebe in nje neprijetne posledice kakor: stiskanje, ščipanje, bitje srca, nepenjanje in tudi strmeje krvi v jetrah, vranici in sistemu vratnih živec (haemorrhoidične bolečine), odstranjajo se s zeliščnim vinom hitro in voljno. Zeliščno vino odpravlja vsako neprebavo, podeljuje prebavnemu sistemu povzdigo in odstranja iz želodca z lahkim čistilom človeka vse ničvredne tvarine.
Mršav in bled pogled človeka, pomanjkanje krvi, oslabiljenje na- slabne posledice slabe prebave, pomanjkljivega naraščanja krvi in bolehnega stanja jeter.
Pri popolnem pomankanju volje do jedi, pod nervoznem zbeganjem in otožnostjo kakor tudi pogosti glavobol in nespanje provzročajo večkrat bolnikom hiranje.
Zeliščno vino daje oslabei telesni moči svežo vspodbudo. Zeliščno vino podeljuje človeku voljo do jedi, pospešuje prebavo in redivo, vspešbujajo močno menjavo snovi, povspesuje in izboljšuje tvranje krvi, olajšuje razdražene čute in podeljuje bolnikom nove moči in novo življenje. — To dokazujejo mnogostevila priznanja in zahvalna pisma.
Zeliščno vino prodaja se v steklenicah po K 3.— in 4.— v lekarnah v Trstu, Škedinu, Miljah, Kopru, Sezani, Trzinu, Ronkah, Fiumčelu, Ogleju, Gadežu, Izoli, Piranu, Pazinu, Buzetu, Postojni, Vipavi, Ajdovščini, Gorici, Gradšču ob Soči, Korminu, Remansu, Camplugu, Sušaku, Cabarju, Ribnici, Vrhniku, Idriji, Kanalu, Čedadu, Vidnu, Mor ejanu, Palmanovi, Latisani, Portogruaru, Vodnjanu, Pulju, Labinj, Cresu, Černobilju, Metliki, Novemestu, Trebajem, Ljubljani, Ljubljani, Kamniku, Skotjiloki, Kranju, Tolminu, Tarcentu, Stanježu Codroipo, St. Vdu ob Tagliamento, Pordenone, Motta di Livenza, Treviso, Lošnju, Arbe, Novi, Cirkvenici, Ogulin, Vrbovske, Karlovac, Jaska, Samobor, Brežce, Krško, Podčetrtek, Pregrada, Rogatec, Celje, Piberk, Radozilica, Trzin, Trzin, Rigolato, Pieve di Cadore, Serarolo, Longarone, Belluno, Cogneglano, Padovi, Chioggia, Rovigo, Pago, Zadar; itd. kakor tudi v lekarnah vseh drugih večjih ali manjših krajev Istre, Dalmacije, cele Avstro-Ogrske in sosednjih deželah.
Tudi pošiljajo lekarno v Trstu 3 ali več steklenic zeliščnega vina po originalni ceni v vse kraje Avstro-Ogrske.
Svari se pred ponarejanjem!
Zahleva naj se izrečno
Hubert Ullrich-ovo Zeliščno vino.

K. grof Strassoldo
v Strassoldo na Primorskem, spručuje, da je želodčne bolečine, vsled katerih je trpel dve leti, odstranila edino le uporaba
(tudi odvajalno)
želodčno tinkturo
G. PICCOLIJA, dvornega zalagatelja Njega Svetosti in lekarja v Ljubljani.
1 steklenica velja 20 stot. in se vnanja naročila točno izvršujejo.

Podpisani priporoča svoj iskušeni
železni plug
s kolesi za oranje na polju, pri brajdah in drevju, za pletev, zasipanje, zivanje itd. samovodilen, preprost, lahek in cen. — Svoje dobro znane škropilnice proti peronospori in svoje neprenehlive vinske stiskalnice.
ŽIVIC, inženjer - Trst
Skladišče — trgovinska ulica 2.

Mejnarno spedijsko posredovanje
Caro & Jellinek
Trst ul. Romagna št. 2 Trst.
TELEFON št. 1627
Podružnice: Dunaj, Budapešt in Lvov.
Zastopstva na vseh glavnih trgih tu- in inozemstva.
Se priporoča za preskrbljenje seljenj s zaprtimi blazinjenimi vozovi za pohišstvo toli v mestu koli v tu in inozemstvu.
Pakovanje za prevoz po morju.
Posebno ugodni pogoji za vojaške osebe in državne uradnike
Posiljatve vsake vrste po stalni nizki prevoznini.
Proračuni brezplačno.

FILJALKA
c. kr. privat.
AVSTR. KREDITNEGA ZAVODA
za trgovino in obrt v Trstu
sprejema:
IZPLAČILA V KRONAH
na blagajniške nakaze in na naslovljena izplačilna pisma
proti 4 dnevni odpovedi 2 1/2 % proti 4 dnevni odpovedi 2 1/2 %
> 30 > > 3 % > 30 > > 3 %
v z atih napoljenih na izplačilna pisma
proti 30 dnevni odpovedi 2 %
" 3 mes. " 2 1/2 %
" 6 " 2 1/2 %
Na blagajniške nakaze in izplačilna pisma stopi nova obrestna mera v veljavo 1. 5. odnosno 27. februarja bodočega leta in sicer po dotični odpovedi.
Baneogiro v kronah z 2 1/2 % takoj v kolikor na razpolago.
Krone in z atih napoljeni na tekoči račun po dogovorjenih pogojih, koji se stavijo od časa do časa in sicer po roka odpovedi.
Izdaja nakaznice za Dunaj, Budimpešt, Brno, Karlove vari, Reko, Lvov, Prago, Reichenberg, Opavo kakor tudi Zagreb, Arad, Belice, Gablonz, Gradec, Hermanstadt, Inomost, Celovec, Ljubljano, Linc, Olomue, Saaz, Solnograd prosto stroškov.
Se bavi s kupovanjem in prodajo deviz, drobiža in vrednostij.
Sprejema iztirjevanje taljandov, dvignjenih vrednosti, kakor tudi vseh drugih iztirjevanj.
Daja predjume na Warrante in vrednosti po jako zmernih pogojih.
Krediti na karikacijske listine se otvorijo v Londonu, Parizu, Berlinu in drugih mestih po ugodnih cenah.
Kreditna pisma se izdajajo v kateriskoli mesto.
Hranila.
Sprejema se v pohrano vrednostne listine, zlat in srebrni denar in bančni listki. Pogoje daja blagajna zavoda.
Menične nakaznice.
Pri blagajni zavoda se izplačujejo menične nakaznice „Banca d'Italia“ v italijanskim lirah ali v kronah po dnevnem kurzu.

„SANUS“
novi higijenični zobotrebniški disinfektirani parfemirani zaprošen patent se prodajajo povsod.
C. COMINI, Trst Barriera 28

„SLAVIJA“ sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.
Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„Slavija“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 31.865.386/80 K, izplačane odškodnine: 82.737.169/57 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.
Vse pojasnila daja:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12

Zavaruje poslopja in premočnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najakutneje. Uživa najboljši sloves, koder postuje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občinske namene.